

## Vállalkozások demográfiája, 2005

### A tartalomból

- 1 Bevezetés
- 1 A működő vállalkozások száma
- 2 Új vállalkozások
- 2 Új vállalkozások túlélése
- 3 Megszűnt vállalkozások

### BEVEZETÉS

*A vállalkozások demográfiája felmérés az Eurostat harmonizált adatgyűjtése, amely összehasonlítható adatokat biztosít az EU és az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) tagállamainak vállalkozásairól.*

*A harmonizált adatgyűjtés megvalósításához az Eurostat egységes, valamennyi résztvevő ország által alkalmazott módszertant dolgozott ki. Az egységes módszertan alapján készített vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a működő vállalkozásokról, az új és megszűnt vállalkozásokról, valamint az új vállalkozások túléléséről szolgáltat összehasonlítható adatokat.*

*A vállalkozásdemográfiai adatgyűjtés a piacorientált gazdasági szervezetekről szolgáltat adatokat. A KSH az adatgyűjtés során a társas vállalkozásokat, illetve a vállalkozói igazolvánnyal rendelkező egyéni vállalkozásokat vonta be a megfigyelési körbe. A felmérés nem terjed ki az adózámmal rendelkező magánszemélyekre, a költségvetési és a non-profit szervezetekre.*

*A vállalkozások demográfiájának elsődleges adatforrása a KSH vállalkozói regisztere. A regiszter adatai kiegészülnek statisztikai adatgyűjtésekből és adminisztratív forrásokból származó adatokkal. A tagállamok nagy részéhez hasonlóan Magyarországon is csak az adózási adatokból szerezhető be az összes*

*vállalkozásra egyedi adat, a KSH gazdaságstatisztikai adatgyűjtéseiből elsősorban a nagyobb szervezetek esetében állnak rendelkezésre adatok.*

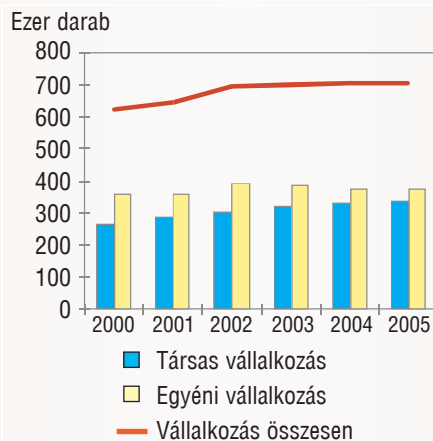
*A valódi alakulások és megszűnések meghatározásánál a KSH felhasználta a közhiteles cégnyilvántartás jogelődökre és jogutódokra vonatkozó információit is. Számos esetben kézi ellenőrzést is végrehajtottunk, hogy feltárjuk a be nem jelentett jogelőd-jogutód kapcsolatokat, valamint ellenőriztük a kiugró létszám- és árbevétel-változásokat.*

*A vállalkozásdemográfia adatai statisztikai vagy adóforrásokból, utólag beszerzett tényleges tárgyévi adatok, ezért előállításuk és feldolgozásuk időigényes. A demográfiai adatok mintegy 20 hónappal követik a naptári évek lezárását, 2005-ről 2007 októberében publikál vállalkozásdemográfiai adatokat a KSH.*

### A működő vállalkozások száma

A működő vállalkozások száma 2005-ben 708 ezer volt, közülük 335 ezer társas vállalkozás és 373 ezer egyéni vállalkozás. A vállalkozások száma 2004-ről 2005-re fél ezerrel, 0,1%-kal csökkent, a 2000. évi szintet 82 és fél ezerrel, 13,2%-kal haladta meg.

### A működő vállalkozások számának alakulása, 2000–2005



A társas vállalkozások száma évről évre csökkenő ütemben emelkedett. 2000 óta az évenkénti növekedés 7,7%-ról 0,9%-ra mérséklődött. A társas vállalkozások száma 2005-ben 3 ezerrel emelkedett, és 70 ezerrel, 26,3%-kal haladta meg a 2000. évi szintet. Míg a társas vállalkozások száma folyamatosan emelkedik, addig az egyéni vállalkozások száma 2000 és 2002 között növekedett, azután pedig csökkent.

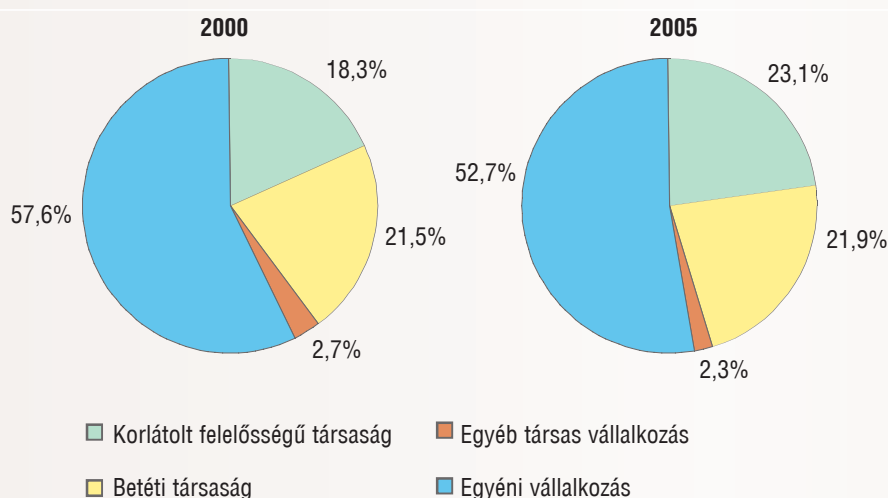
Az egyéni vállalkozások száma 2005-ben 3 és fél ezerrel, 0,9%-kal csökkent, de a 2002 óta tartó csökkenés ellenére 13 ezerrel, 3,6%-kal haladja meg a 2000. évi szintet. A 2002. évi kiugróan magas, 30 ezres emelkedés elsődleges oka az egyéni vállalkozások kötelező újra-regisztrációja volt, valószínűleg sok korábban bejegyzett, de nem működő egyéni vállalkozás létesített újra adókapcsolatot.

A társas vállalkozások részaránya fokozatosan emelkedett az egyéni vállalkozásokkal szemben. 2005-ben a társas vállalkozások részaránya 47,3%, az egyéni vállalkozásoké 52,7% volt. 2005-ben a társas vállalkozások között a legkedveltebb gazdálkodási forma a korlátolt felelősségű társaság volt, amit szorosan követett a betéti társaság. E két gazdálkodási forma tette ki az összes társas vállalkozás 95,2%-át.

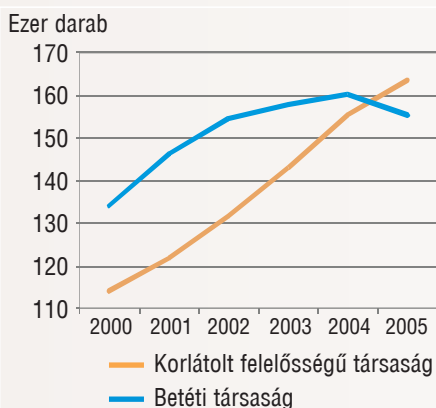
2005-ben a gazdasági társaságok közül csak a korlátolt felelősségű társaságok száma emelkedett 5,2%-kal, ami 8 ezer szervezetet jelentett. Az emelkedés mértéke némileg elmarad az előző évek 8% fölötti értékeihez képest. A többi gazdasági társaság száma kismértékben csökkent.

**Létszám-kategóriák szerint** 2005-ben a működő vállalkozások 99,2%-a 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalkozás volt (ezen belül 95% 10 főnél kevesebb foglalkoztatottat alkalmazó mikrovállalkozás). 0,7%-uk 50–249 fős középvállalkozás, mindössze 0,1%-uk 250 főnél nagyobb nagyvállalat. 2005-ben a kis-, közép- és nagyvállalkozások száma is csökkent, de a kisvállalkozások kategóriáján belül a 10–19 főt, valamint a 20–49 főt foglalkoztató vállalkozások száma kismértékben emelkedett: 2,6%-kal, illetve 2,1%-kal.

### A működő vállalkozások megoszlása 2000-ben és 2005-ben



### A korlátolt felelősségű társaságok és betéti társaságok számának alakulása 2000–2005



**Főtevékenység szerint** vizsgálva 2005-ben a vállalkozások 27,2%-a az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás, 22,1%-a pedig a kereskedelem, javítás nemzetgazdasági ágban tevékenykedett. E két gazdasági ágban működik a vállalkozások fele. A vállalkozások száma a két legjelentősebb nemzetgazdasági ágban ellentétes irányban változott. Míg az ingatlanügyletek, gazdasági szolgáltatás vállalkozásainak száma évről évre emelkedett, addig a kereskedelem, javítás vállalkozásai csökkent.

További jelentősebb ágazatok: építőipar (10,2%) és ipar (9,3%). A legkisebb részarányú ágazatok a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás (3,4%), az egészségügyi, szociális ellátás (3,4%) és a pénzügyi tevékenység (3,5%).

**Területi eloszlás szerint** vizsgálva 2005-ben a működő vállalkozások 38,6%-ának a közép-magyarországi régióban volt a székhelye. A többi régióban 8,7-11,7%-uk működött.

A vállalkozások száma 2005-ben fél százalék alatti mértékben növekedett a közép-magyar-

országi, a közép-dunántúli, a nyugat-dunántúli és a dél-alföldi régiókban. A többi régióban csökkent a számuk.

A megyék közül Vas megye vállalkozásainak száma emelkedett a legnagyobb mértékben, 1,9%-kal. A legnagyobb csökkenés Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében következett be (3,2%). A kistérségek között kiemelkedik a sellyei, melynek vállalkozásai 4,1%-kal emelkedtek. A csökkenés mértéke pedig a kisvárdai kistérségben volt a legjelentősebb, kiugróan magas, 17%-kal csökkent a vállalkozások száma.

**Az 1000 lakosra jutó működő vállalkozások** száma szerint vizsgálva 2005-ben Közép-Magyarországon 1000 lakosra 96 vállalkozás jutott. Ez a szám a dunántúli régiókban 63 és 71 közötti, a Dél-Alföldön 61, az Észak-Alföldön 54, míg Észak-Magyarországon csak 50 volt.

### Új vállalkozások

2004-ben 63 598 valódi új vállalkozás jött létre. Az újonnan indult vállalkozások és az összes működő vállalkozás aránya 9% volt. Ez az arány az első rendelkezésre álló 13,8%-os, 2000-es arányhoz viszonyítva évről évre csökkent. 2002-ben kiugróan magas indulási arányt regisztrál-

tunk, ennek elsődleges oka azonban az egyéni vállalkozások kötelező újraregisztrációja volt. Az új vállalkozásokat **gazdálkodási formák szerint** vizsgálva a társas vállalkozások esetében a 2000. évi 13,7%-ról 2005-re 8,7%-ra csökkent az újak aránya a működőkhöz viszonyítva, a csökkenés folyamatos volt. Az új egyéni vállalkozások aránya 2000-től 2005-ig 13,8%-ról 9,3%-ra csökkent. 2002-ben elsősorban a már említett adminisztratív okok következtében 17,6%-os kiugró érték volt tapasztalható. A gazdasági társaságok között az új szervezetek aránya 2005-ben a korlátolt felelősségű társaságok között volt a legnagyobb: 10,5%, a részvénytársaságok esetében a legalacsonyabb: 3,3%.

**Létszám-kategóriák szerint** vizsgálva az új vállalkozások szinte kizárólag kisvállalkozások (99,9%). Ezen belül is a működésük első évében 10-nél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező mikrovállalkozások aránya 98,4% az összes új vállalkozáshoz viszonyítva.

A legfeljebb 49 főt foglalkoztató kisvállalkozások között 2005-ben a valódi új vállalkozások aránya 9%, az 50-249 fős közép vállalatoké 1,7%, a 250 főnél nagyobb nagyvállalatoké pedig 0,3% volt.

Az új vállalkozásokat **főtevékenység szerint** vizsgálva a legnagyobb arányban a pénzügyi tevékenység (25,2%) és az oktatás (12,1%) nemzetgazdasági ágakban jöttek létre új vállalkozások. Ez az arány az ipar (4,8%), az egészségügy (5,9%) és a szállítás, posta, távközlés (6%) nemzetgazdasági ágakban volt a legalacsonyabb.

**Területi eloszlás szerint** vizsgálva 2005-ben arányaiban a legtöbb új vállalkozás az Észak-Alföldön (9,5%) és Észak-Magyarországon (9,4%) jött létre és a Dél-Dunántúlon a legkevesebb, 8,6%.

### Új vállalkozások túlélése

A vállalkozások túlélésének vizsgálatakor a 2000-ben új vállalkozások életpályáját követték 2005-ig. A 2000-ben létrejött 86 226 új vállalkozásnak 80,7%-a működött 2001-ben, 68,8%-a

### Az új vállalkozások aránya a működők %-ában

Gazdálkodási forma	2001	2002	2003	2004	2005
Társas vállalkozás	13,1	11,6	10,9	10,7	8,7
Korlátolt felelősségű társaság	11,9	11,7	11,9	13,0	10,5
Részvénytársaság	4,8	3,9	3,1	3,6	3,3
Betéti társaság	14,7	12,0	10,5	9,0	7,0
Egyéni vállalkozás	13,0	17,6	9,7	9,5	9,3
<b>Vállalkozás összesen</b>	<b>13,0</b>	<b>15,0</b>	<b>10,2</b>	<b>10,1</b>	<b>9,0</b>

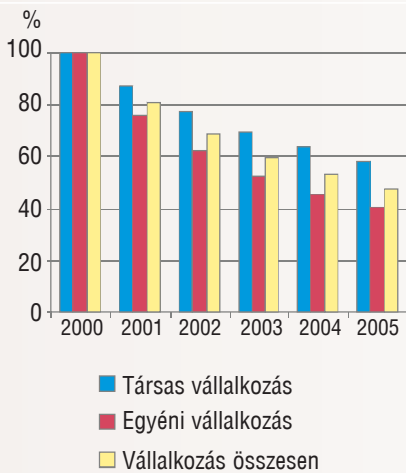
(%)



2002-ben, 59,9%-a 2003-ban, 53,2%-a 2004-ben és 47,9%-a 2005-ben is.

**Gazdálkodási formák szerint** vizsgálva a társas vállalkozások túlélési képessége erősebb, a 2000-ben alakult társas vállalkozások 58,2%-a működött 2005-ben, az egyéni vállalkozásoknál ez az arány csak 40,3% volt. A gazdasági társaságok között az 5 évet túlélő szervezetek aránya a betéti társaságok között volt a legmagasabb, 58,9%, a legalacsonyabb a szövetkezetek esetében, 43,9%.

**A 2000-ben új vállalkozások túlélése**

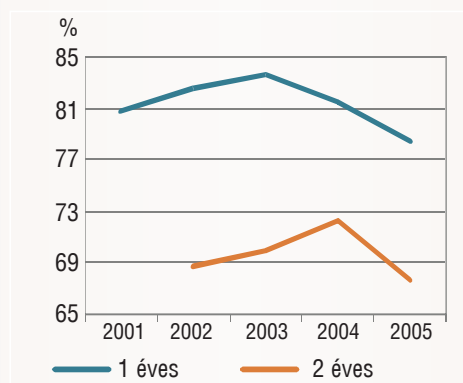


Az új vállalkozások túlélését **főtevékenység szerint** vizsgálva 2000 és 2005 között a legnagyobb túlélési arányokat az egészségügy (75,3%), az oktatás (60,2%) és az ipar (52,7%) nemzetgazdasági ágban találjuk. A szálláshelyszolgáltatás, vendéglátás (41,3%) és a pénzügyi tevékenység (26,9%) nemzetgazdasági ágak vállalkozásainak 5 éves túlélési aránya volt a legalacsonyabb. A pénzügyi szektorban a kiegészítő tevékenységet (pl.: biztosítási ügynöki tevékenység) végző egyéni vállalkozások bizonyultak a legkevésbé stabilnak. Az egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenységet és a biztosítást, nyugdíjalapot kiegészítő tevékenységet végző adott évben működő egyéni vállalkozások 35–45%-a a tevékenységét a következő évben megszüntette.

**Létszám-kategóriák szerint** elemezve a 2000-ben új és 50 főnél kevesebbet foglalkoztató kisvállalatok 47,9%-a működött 2005-ben is. Az 50-249 főt foglalkoztató középvállalatoknál ez az érték 53,8%, a 250 főnél több foglalkoztatottal rendelkező nagyvállalatok esetében 54,5%.

**Területi eloszlás szerint** a túlélés aránya csekély eltérést mutat, a régiók többségében a 2000. évi új vállalkozások 47-48%-a működött 2005-ben is, ez az arány csak a nyugat-dunántúli régióban volt kicsit magasabb, 50,4%. A valódi új vállalkozások **1 éves túlélési rátája** 2001 és 2003 között 2,9 százalékponttal emelkedett, azóta viszont évről évre kismértékben csökkent, 2005-ben 78,5% volt. A **kétéves túlélési ráta** 2000-ben alakult új vállalkozások esetében 68,8%, a 2001. éviéknél 70%, a 2002. éviéket esetében 72,2%, a 2003. éviéket esetében pedig 67,6%-ra esett vissza.

**A vállalkozások 1 és 2 éves túlélési rátája**



**Megszűnt vállalkozások**

A valódi megszűnések esetében 2004 az utolsó rendelkezésre álló év. 2004-ben az előzetes adatok alapján 72 398 vállalkozás szűnt meg. A megszűnt vállalkozások és az összes működő vállalkozás aránya 10,3% volt. Ez az arány az első rendelkezésre álló 1999-es adat óta évről évre 9-10% körül ingadozik. 2003-ban az elő-

zetes adatok alapján számolt 10,3% után jelentősen csökkenve a végleges adatok alapján 8,6% lett.

**Gazdálkodási formák szerint** vizsgálva 2004-ben a társas vállalkozások esetében 9,5% volt a megszűnt és a működő vállalkozások aránya. Ez az arány a 2000-től 2003-ig terjedő időszakban 7,7%-ról 6,3%-ra csökkent. Az egyéni vállalkozások jóval kevésbé bizonyultak stabilnak, a megszűnés aránya jelentősen magasabb, 2004-ben 11% volt. De az egyéni vállalkozások tekintetében is folyamatosan csökken a megszűntek aránya. A gazdasági társaságok között a megszűnt szervezetek aránya 2004-ben a betéti társaságok között volt a legnagyobb, 10,9%, a részvénytársaságok esetében a legalacsonyabb, 4,2%.

**Főtevékenység szerint** a megszűnések legnagyobb arányban a szolgáltató nemzetgazdasági ágakban jelentkeztek. 2003-ban a megszűnt vállalkozások aránya a pénzügyi tevékenység nemzetgazdasági ágban volt a legmagasabb, 21,1%. A megszűnt vállalkozások aránya az egészségügyben a legalacsonyabb, 5%-kal. 2000 óta a megszűnt vállalkozások aránya a működő vállalkozásokhoz képest az egyes nemzetgazdasági ágak esetében nem változott jelentősen.

A megszűnt vállalkozásokat **létszám-kategóriák szerint** vizsgálva 2004-ben az 50 főnél kevesebb foglalkoztatottal rendelkező kisvállalatok között a megszűnt vállalkozások és a működő vállalkozások aránya 10,4% volt. Az 50-249 fős középvállalatok esetében ez az arány 2,6%, a 250 főnél több munkavállalót foglalkoztató nagyvállalatok között 1,2% volt.

**Területi eloszlás szerint** vizsgálva a megszűnt vállalkozások aránya az Észak-Alföldön a legmagasabb, 11,3% és a Nyugat-Dunántúlon, illetve a Dél-Alföldön a legalacsonyabb, 9,3%, illetve 9,5%.

**A megszűnt vállalkozások aránya a működők %-ában**

Gazdálkodási forma	2001	2002	2003	2004+
Társas vállalkozás	7,7	6,6	6,3	9,5
Korlátolt felelősségű társaság	6,9	5,7	5,6	8,2
Részvénytársaság	4,5	3,7	4,2	4,2
Betéti társaság	8,3	7,2	6,9	10,9
Egyéni vállalkozás	12,4	10,9	10,5	11,0
<b>Vállalkozás összesen</b>	<b>10,3</b>	<b>9,0</b>	<b>8,6</b>	<b>10,3</b>
+ Előzetes adat.				

(%)

**Információk, elérhetőségek:**[További táblázatok](#)[Módszertan](#)[Piroska.Bakonyi@ksh.hu](mailto:Piroska.Bakonyi@ksh.hu)[Információszoigálat](#)[www.ksh.hu](http://www.ksh.hu)

Telefon: 345–6211

Telefon: 345–6789

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2007

A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén a KSH engedélyét kell kérni.

*Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!*